

Kulturhistorisk inventering

**SÖDERBÄRKE
KYRKOGRÅRD**

Bilaga 2, skyddsvärda gravvårdar

Område A

Område A

KARAKTÄRISERING

Etablering	Området är sannolikt kyrkogårdens äldsta då det är placerat i direkt anslutning till kyrkobyggnaden. Områdets gravvårdar är främst från 17- och 1800-talen.
Historiska gravtyper	Enskilda gravrätter. Kistgravar.
Terräng och läge	Området är situerat runtomkring kyrkobyggnaden. Söder om kyrkobyggnaden är området mjukt kuperat med låga kullar och grunda sänkor kring gravvårdarna. Direkt söder om området finns Ehrenheimska gravkoret och kyrkogårdens parkeringsplats.
Gångar, vägar och belysning	Samtliga gångvägar är asfalterade. Området innehåller sex lampor med rak, svartmålad metallstolpe och rund glaskupa varav tre är situerade söder om, två till väster om, samt en norr om kyrkobyggnaden. Utöver dessa finns tre riktljus på höga metallposter som belyser kyrkobyggnaden nattetid.
Träd och buskar	Området innehåller flera träd. Söder om kyrkobyggnaden finns en bok, en rönn, två björkar och två större lindar planterade längsmed kyrkogårdsmuren. Norr om kyrkobyggnaden finns en björk och en rönn.
Gravvårdar	Området innehåller en stor andel äldre gravvårdar. Bland dessa återfinns en stor mängd gjutjärnsvårdar i form av hållar och kors uppförda under perioden 1753-1937. En stor andel av hållarna är unga för att vara gjutjärnshållar. Det finns även ett stort bestånd av gravvårdar med obeliskformer och bautastenar från perioden 1844-1920. Dessa gravvårdar är ofta placerade i större, mönsterkrattade sandgravsanordningar med häckomgärdningar. Det finns även sandgravar med bredlåga gravvårdar eller hållar från 1900-talets tidigare hälft. Området innehåller utöver detta ett fåtal lite ovanligare stengravvårdar från tidigt 1800-tal uppförda i enklare klassicistiskt formspråk. Det finns även ett fåtal yngre, modernistiska gravvårdar i området. Dessa är främst koncentrerade till ett mindre område söder om kyrkobyggnaden. En stor del av områdets gravvårdar bär titlar så som direktör, bergsman, hemmansägare, pastor, häradsdomare, överlärare och nämndeman. Området innehåller många stora gravvårdar.
Omgärdningar	Söder om kyrkobyggnaden omgärdas området av en kallmurad gråstensmur från 1700-talet. Vid ingången till kyrkogården är muren utbytt mot ett gjutjärnsstaket, troligen uppfört i samband med det Ehrenheimska gravkorets tillkomst. Vissa gravar har omgärningshäckar av måbär.
Miljöskapande egenskaper	Området har många äldre patinerade gravvårdar som tillsammans skapar en sammanhållen miljö som kan uppfattas som ålderdomlig och gammal. Patinan består av småskalig biologisk påväxt och mekanisk nednötning av hörn och liknande. Gravvårdarnas form har en positiv inverkan på förståelsen av området som en ålderdomlig och gammal miljö, förutsatt att betraktaren är bevandrad i stilhistoria på kyrkogårdar.

Värdering

- Områdets stora antal gjutjärnsgravvårdar kan berätta om Söderbärkes historia som järnframställningsbygd och den betydelse som det småskaliga bergsbruket spelade i Västerbergslagen in på 1800-talet. Särskilt värdefulla är de gjutjärnsgravvårdar som bär titlar så som bergsman eller brukspatron. Dessa har ett särskilt uppenbart förhållande till järnframställningen och kan på ett mycket pedagogiskt sätt förmedla kopplingen mellan gravvårdens material och upphovspersonernas yrke.
- Gravvårdar med titeln *bergsman* förekommer långt efter systemet med speciallagar för bergsbruk avskaffades kring 1800-talets mitt, troligen på grund av att begreppet blivit en stark identitetsfaktor i Söderbärke med omnejd. Vissa bergsmän fortsatte att arbeta med järn som hemmansägare i ett bergslag. Då kunde dessa behålla titeln bergsman en bit in på 1900-talet. Titeln, oavsett vilket årtal den förekommer kan berätta mycket om Söderbärkes förflutna och den viktiga identitet som bergsbruket medförde runt om i socknen.
- Söderbärkes kyrkogård har ett stort bestånd av sandgravar och små häckomgärdningar runt gravar, särskilt i område A, B och D. Sandgravarna och häckomgärdningarna är mycket karaktäristiska för såväl enskilda områden som kyrkogården i stort, och tilldelas på grund av detta ett mycket högt värde. Sandgravarna och omgärdningshäckar är ett levande kulturarv som kräver kontinuerligt underhåll i form av mönsterkrattning, ogräsrensning och formklippning för att kunna upplevas.
- Gravvårdar uppförda inom området mellan 1800 och 1920 är mycket representativa för sina respektive tidsperioder, och erbjuder således möjligheter till att pedagogiskt förmedla hur gravanordningar sett ut under olika perioder av 1800- och tidigt 1900-tal.
- Området innefattar för kyrkogården unika gravvårdar i sand- och kalksten från 1800-talets första decennier. Gravvårdarna är mycket tidstypiska för det tidiga 1800-talet beträffande såväl form som materialval. Granit och andra magmatiska bergarter var svårarbetade under 1800-talets första hälft. Detta ledde till att lättformliga sedimentära bergarter som sand- och kalksten blev de enda realistiska alternativen vid sidan av trä och gjutjärn. Sedimentära bergarter är dock känsliga för yttre påverkan så som mekanisk förstörelse och surt regn, och i den mån gravvårdar av sedimentära bergarter finns kvar på en kyrkogård kan de vara mycket värdefulla just eftersom de blivit unika och ovanliga.

Urvalspremissor

Gravvårdar som besitter en eller flera skyddsvärda egenskaper (se *bilaga 1, skyddsvärda egenskaper*) tilldelas mycket högt skyddsvärde. Inom område A finns särskilt många gravvårdar med de skyddsvärda egenskaperna:

- Gravvårdar i gjutjärn
- Gravvårdar med titel
- Ovanliga gravvårdar, så som äldre stengravvårdar uppförda under 1800-talets första årtionden
- Äldre gravvårdar uppförda innan sekelskiftet 1900
- Gravvårdar uppförda i lokala material, så som gjutjärn

Utöver dessa tilldelas gravvårdar med sandgravsanordningar eller omgärdningshäck mycket högt skyddsvärde. Skyddsvärdet innefattar även sandgravsanordningen/häcken på sådant sätt att varken sanden, stenramen eller häcken bör avlägsnas. Istället bör anordningen/häcken omhändertas på erfoderligt sätt genom krattning, ogräsrensning och/eller formklippning.

Särskilt skyddsvärda gravvårdar

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Lokalisering i förhållande till kyrkobyggnaden	Skyddsvärde
A1-2	-	D. L Norgren	Söder	Mycket högt
A4-8	1844	Lars Ågren	Norr	Mycket högt
A5-6	1916	Per Eriksson	Söder	Mycket högt
A8-9	-	P. O Söderström	Söder	Mycket högt
A9-10	1967	Erik Ludvig Andersson	Norr	Mycket högt
A10-13	1920-1940	Johan Öström	Söder	Mycket högt
A15-16	1919/1933	Daniel Eliasson	Söder	Mycket högt
A18-21	1917	Gustaf Tobieson	Söder	Mycket högt
A18-19	1872	Lars Erik Moberg	Norr	Mycket högt
A18-19B	-	-	Norr	Mycket högt
A20-21	1840	E. Hedmark	Norr	Mycket högt
A22-24	1850-1900	J A Winlund	Söder	Mycket högt
A27	1843	Christina Maria Stolpe	Norr	Mycket högt
A28	1871	I E Cromnat	Norr	Mycket högt
A34	1850-1900	L.E Norell	Söder	Mycket högt
A34A	1760-	-	Söder	Mycket högt
A35-36	1937/1942	Anna Persson	Söder	Mycket högt
A37-38	1950/1982	Emil W Mogard	Söder	Mycket högt
A39-40	1880-1900	P Persson	Söder	Mycket högt
A41-43	1800-1830	Johan Persson	Norr	Mycket högt
A43-44	1850-	...Ström	Söder	Mycket högt
A44	-	-	Norr	Högt
A45	1807	Anders...	Norr	Mycket högt
A46	1815	Johan Schultz	Norr	Mycket högt
A45-46	1930-	Jan Erik Andersson	Söder	Högt
A47	1923	Lars Andersson	Söder	Mycket högt
A48	1926	A A Andersson	Söder	Mycket högt
A49-50	-	Anders... Larsson	Norr	Mycket högt
A52-53	1904	Christer Enberg	Norr	Högt
A54	1868	Sofia Charlotta Eriksson	Norr	Mycket högt
A57-58	1932	Alfred Gustafsson	Söder	Mycket högt
A59-61	1897	P Bergström	Söder	Mycket högt
A64	1874	Lars Erik Wiksell	Söder	Mycket högt
A75-76	1762	AHS...	Söder	Mycket högt
A77-78	1763	Nora...	Söder	Mycket högt
A79	1913	Anders Persson	Söder	Mycket högt
A80	1753	-	Söder	Mycket högt
A81	1899	Karin Ersdott	Söder	Mycket högt
A133-134	1930	F Oscar Berg	Söder	Mycket högt

Ovan, värdefulla gravvårdar norr om kyrkobyggnaden. Nedan värdefulla gravvårdar söder om kyrkobyggnaden.

Område O – Inuti kyrkan

KARAKTÄRISERING

Etablering	1644-1753
Historiska gravtyper	Enskilda gravar.
Placering	Området är situerat vid kyrkobyggnadens kor och innefattar fyra gravvårdar i form av kalkstenshällar från 16- och 1700-talen. Området är kyrkogårdens äldsta kvarvarande område med gravvårdar uppförda mellan 1644 och 1753. Det är möjligt att gravvårdarna i området flyttats från andra platser inuti kyrkobyggnaden vid tidigare restaureringar.
Gravvårdar	Områdets gravvårdar är uppförda för det barocka Söderbärkes högreståndspersonligheter, på en mycket eftertraktad plats inuti kyrkobyggnaden. Det var fram tills 1700-talets slut, vanligt med jordfästningar inuti kyrkobyggnaden. Platserna inuti kyrkan ansågs mycket eftertraktansvärda och kom, eftersom de köptes på fri marknad, ofta att bli reserverade för samhällets rikaste eller mest inflytelserika personer. Jordfästningar inuti kyrkobyggnaden kom mot slutet av 1700-talet att anses mer och mer ohygieniskt, och 1783 förbjöds en fortsatt försäljning av gravplatser inuti kyrkobyggnader i Sverige. Gravvårdarna är smyckade med tidstypiska motiv så som dödsallar och liknande. Särskilt den äldsta gravvården O4, har mycket tidstypiska renässans-/barockmotiv. På gravvårdarna O2 och O3 syns fortfarande tillräckligt mycket av inskriptionen för att kunna avgöra att de begravna var personer med stark anknytning till kyrkan och församlingen, så som kyrkoherde Monthelius.

Värdering

- Områdets gravvårdar är mycket typiska för högreståndsgavar från 16- och 1700-talen. Gravvårdarna kan således, genom sin ålder, utformning, inskriptioner och rumsliga placering berätta om jordfästningar i kyrkobyggnader under 16- och 1700-talen, i Söderbärke såväl som på andra platser.

Urvalspremisser

Samtliga av områdets fyra gravvårdar är helt unika på kyrkogården, och kan ge en mycket speciell insikt i 1700-talets begravningsskick. Samtliga gravvårdar tillskrivs på grund av detta mycket högt skyddsvärde.

Särskilt skyddsvärda gravvårdar

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Skyddsvärde
O1	1700-1750	-	Mycket högt
O2	1753	Kalsenius	Mycket högt
O3	1729	M Ericus Monthelius	Mycket högt
O4	1644	-	Mycket högt

Namn:	D. L Norgren
Titel:	Handlanden
Gård:	Nor
Ålder:	
Material:	Diabas

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	Lars Ågren
Titel:	Bruksägare
Gård:	
Ålder:	1844
Material:	Sandsten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar: Värderingen gäller gravvårdarna till höger och vänster. Gravvården i mitten är ny/bär ny inskription och tar således inte med i inventeringen. Trots att de gravvårdar som värderas är ganska olika, den ena en obelisk och den andra en gotisk pjäs, bär de samma kategorier av värdefulla egenskaper.

Namn:	Per Eriksson
Titel:	Bergsman
Gård:	Stora Saxe
Ålder:	1916
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn	X	Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	P. O Söderström
Titel:	-
Gård/by:	Saxe
Ålder:	-
Material:	Granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning		Titel			

Kommentar: Sandgraven bär immateriella och traditionsbundna värden i och med mönsterkrattningen

Namn:	Erik Ludvig Andersson
Titel:	Hemmansägare
Gård:	
Ålder:	1967
Material:	Granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur		Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig		Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning		Titel	X		

Kommentar: Gravvården bör resas för att undvika framtida förfall. Kan även omplaceras till område G, H, I, J, K eller L, alternativt till ansamlingen med modernistiska gravvårdar söder om kyrkobyggnaden i område A.

Namn:	Johan Öström
Titel:	
Gård/by:	Nor
Ålder:	Familjegrav, 1920-1930-tal
Material:	Granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar: Sandgraven bär immateriella och traditionsbundna värden i och med mönsterkrattningen

Namn:	Daniel Eliasson
Titel:	Bergsmannen
Gård:	
Ålder:	1919/1933
Material:	Diabas

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar: Sandgraven bär immateriella och traditionsbundna värden i och med mönsterkrattningen

Namn:	Gustaf Tobieson
Titel:	Bergsmannen
Gård:	
Ålder:	1917
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar: Sandgraven bär immateriella och traditionsbundna värden i och med mönsterkrattningen

Namn:	Lars Erik Moberg
Titel:	
Gård:	
Ålder:	1872
Material:	Granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig		Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	-
Titel:	-
Gård:	-
Ålder:	-
Material:	Sedimentär?

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	E. Hedmark
Titel:	Ekonomidirektör
Gård:	
Ålder:	1840
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	J A Winlund
Titel:	
Gård:	
Ålder:	Familjegravar, 1800-talets andra hälft
Material:	Granit, varav en med infälld exklusiv granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar: Sandgraven bär immateriella och traditionsbundna värden i och med mönsterkrattningen

Namn:	Christina Maria Stolpe
Titel:	
Gård:	
Ålder:	1843
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	I E Cromnat
Titel:	V Pastor och komminister
Gård:	
Ålder:	1871
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	L. E. Norell
Titel:	F. Häradsdomaren
Gård:	
Ålder:	Familjegrav, 1800-talets senare hälft
Material:	Granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig		Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning		Titel	X		

Kommentar:

Namn:	-
Titel:	-
Gård:	-
Ålder:	1760-tal
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	Anna Persson/ Leonard Persson
Titel:	Bergsmannen
Gård/by:	Vad
Ålder:	1937/ 1942
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	Emil W Mogard
Titel:	Överlärare
Gård:	
Ålder:	1950/1982
Material:	Röd granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur		Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar: Unik häll

Namn:	P Persson
Titel:	Nämndeman
Gård:	
Ålder:	Familjegrav, sent 1800-tal
Material:	Diabas

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig		Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	Johan Persson
Titel:	Bergsmannen
Gård:	
Ålder:	Tidigt 1800-tal
Material:	Kalksten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	...ström
Titel:	
Gård:	Hemshyttan
Ålder:	Familjegrav, 1800-talets mitt
Material:	Granit, infällt parti med exklusiv granit i mitt

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	-
Titel:	-
Gård:	-
Ålder:	-
Material:	Gråsten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	X
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning		Titel			

Kommentar:

Namn:	Anders...
Titel:	Komminister
Gård:	
Ålder:	1807
Material:	Sandsten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	Johan Schultz
Titel:	Pastor och Prost
Gård:	
Ålder:	1815
Material:	Kalksten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning		Titel	X		

Kommentar:

Namn:	Jan Erik Andersson
Titel:	
Gård/by:	Saxe
Ålder:	Familjegrav, 1930-tal
Material:	Granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Högt
Del av värdefull struktur		Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig		Kan återanvändas inom samma kvarter	X
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	Lars Andersson
Titel:	
Gård:	
Ålder:	1923
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	A. A. Andersson
Titel:	Byggmästaren
Gård:	
Ålder:	1926
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	Anders... Larsson
Titel:	Kronojägaren
Gård:	-
Ålder:	-
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	Christer Enberg
Titel:	
Gård:	
Ålder:	1904
Material:	Gråsten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	X
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning		Titel			

Kommentar:

Namn:	Sofia Charlotta Eriksson
Titel:	
Gård:	
Ålder:	1868
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	Alfred Gustafsson
Titel:	Överskogsvaktare
Gård:	
Ålder:	1932
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	P Bergsström
Titel:	
Gård:	Wibberbo
Ålder:	1897
Material:	Diabas

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig		Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	Lars Erik Wiksell
Titel:	
Gård:	
Ålder:	1874
Material:	Granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig		Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	AHS KLD AOS BHD PHS AOD
Titel:	-
Gård:	-
Ålder:	1762
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	Nora...
Titel:	-
Gård:	-
Ålder:	1763
Material:	Gjutjärn

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	Anders Persson
Titel:	-
Gård:	-
Ålder:	1913
Material:	Diabas

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria	X		
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	-
Titel:	-
Gård:	-
Ålder:	1753
Material:	-

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä	X	Lokalt material	X	Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	Karin Ersdott
Titel:	-
Gård:	-
Ålder:	1899
Material:	Granit, infälld exklusiv granit

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

Namn:	F Oscar Berg
Titel:	
Gård:	
Ålder:	Familjegrav, 1930-tal
Material:	Diabas

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription		Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur		Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig		Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder		Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:	
------------	--

Namn:	-
Titel:	-
Gård:	
Ålder:	Tidigt 1700-tal
Material:	Kalksten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk		Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning		Titel	X		

Kommentar:

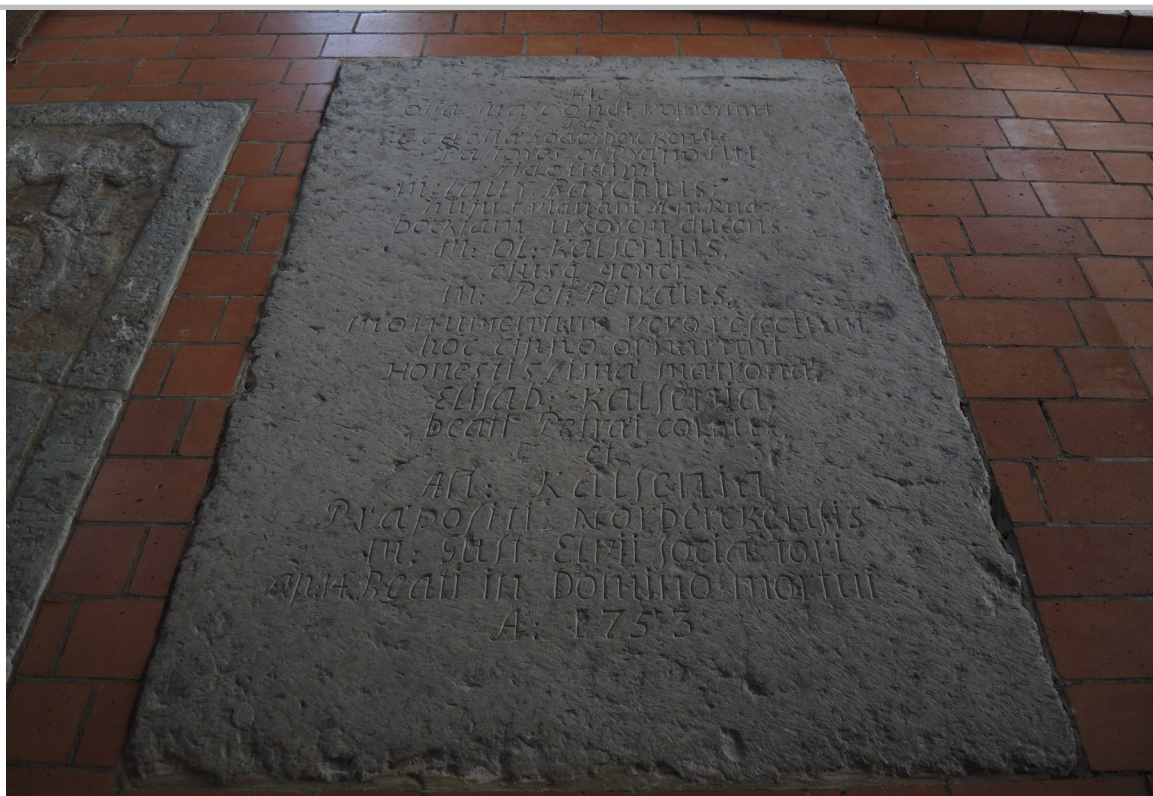

Namn:	Kalsenius
Titel:	
Gård:	
Ålder:	1753
Material:	Kalksten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria	X		
Konstnärlig utformning		Titel	X		

Kommentar:

Namn:	M Ericus Monthelius
Titel:	Kyrkoherden
Gård:	
Ålder:	1729
Material:	Kalksten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur	X	Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel	X		

Kommentar:

Namn:	-
Titel:	-
Gård/by:	
Ålder:	1644
Material:	Kalksten

Motivering/Skyddsvärden

Del av arkitektonisk helhet		Rik inskription	X	Skyddsvärde:	Mycket högt
Del av värdefull struktur		Lokalt hantverk	X	Bevaras i nuvarande utformning på befintlig gravplats	X
Gravvård i gjutjärn/trä		Lokalt material		Kan återanvändas på befintlig gravplats	
Gårdsnamn		Ovanlig	X	Kan återanvändas inom samma kvarter	
Hög ålder	X	Personhistoria			
Konstnärlig utformning	X	Titel			

Kommentar:

